

R A P O R T

PRIVIND ACTIVITATEA CONSILIULUI SUPERIOR AL
PROCURORILOR ÎN ANUL 2012

Raportul de activitate al Consiliului Superior al Procurorilor este elaborat și prezentat conform art.84 lit.g) din Legea cu privire la Procuratură.

Consiliul își desfășoară activitatea în temeiul Legii cu privire la Procuratură, precum și al Regulmentului Consiliului Superior al Procurorilor, aprobat la 16 februarie 2010, cu modificările și completările operate la 30 martie 2010.

În calitate sa de organ reprezentativ și de autodeterminare a procurorilor, consiliul, în perioada de referință, a examinat în ședințele sale cele mai importante chestiuni, atribuite în competență, ce țin de cariera procurorilor, instruirea inițială și continuă, respectarea disciplinei și eticii de procuror, a aprobat un șir de regulamente cu privire la activitatea sa, cât și a colegiilor din subordine.

Ca și în anii precedenți, în anul 2012 ședințele consiliului s-au desfășurat la interval de două săptămâni, activitatea fiind transparentă, ședințele, în marea lor majoritate - deschise, accesibile publicului, mass-media, societății civile, inclusiv organizațiilor neguvernamentale, care monitorizează activitatea acestuia.

Obiectivul fundamental al Consiliului Superior al Procurorilor îl constituie *îndeplinirea rolului de garant al autonomiei, obiectivității și imparțialității procurorilor.*

În conformitate cu atribuțiile stabilite în sarcina sa, pe parcursul anului 2012 consiliul a acordat o importanță sporită procesului de implementare a reformei în procuratură. Întru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, aprobată de Parlament la 25.11.2011, consiliul, în comun cu Procuratura Generală și societatea civilă, a elaborat Programul de dezvoltare strategică a procuraturii pentru anii 2012-2014. Acesta este, poate, cel mai important document care prevede analiza necesităților actuale, obiectivele prioritare, direcțiile de activitate, evaluarea performanțelor instituționale, precum și rezultatele așteptate. Urmare a dezbaterilor, inclusiv cu societatea civilă, la 04.12.2012 a fost aprobat documentul în cauză.

Consiliul a întreținut relații bune de colaborare cu diverse organizații internaționale acreditate în Republica Moldova, disponibile de a acorda asistență metodologică și suport financiar la instruirea procurorilor, inițierea bunelor practici, consolidarea organelor procuraturii în sistemul de drept. De asemenea, consiliul a dat curs invitațiilor parvenite de peste hotare referitor la desfășurarea diverselor seminare, conferințe, mese rotunde, vizite de studiu, schimburi de experiențe etc. În același timp, menționăm că societatea civilă a participat activ la dezbaterile publice organizate pe marginea mai multor proiecte, elaborate și adoptate de către Consiliul Superior al Procurorilor în colaborare cu Procuratura Generală, ce țin de reorganizarea procuraturii și implementarea uniformă a reformelor în domeniul vizat.

Raportul conține 4 capitole, în care sunt prezentate desfășurat activitățile pe domenii:

- Activitatea organizatorică și decizională,
- Managementul resurselor umane,
- Activitatea colegiului de calificare,
- Activitatea Colegiului disciplinar.

I. ACTIVITATEA ORGANIZATORICĂ ȘI DECIZIONALĂ.

Conform prevederilor art.91 alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor se întrunește ori de câte ori este nevoie, dar nu mai rar decât o dată în lună. Ședința consiliului este deliberativă dacă la ea participă cel puțin 2/3 din membrii lui. Ordinea de zi a lucrărilor se aprobă de către consiliu, la propunerea președintelui. Hotărârile se iau prin vot direct/secret și se motivează.

În perioada de referință, consiliul s-a întrunit în 21 de ședințe și a adoptat 303 hotărâri. Dacă e să facem comparație cu anul 2011 (20 ședințe în care s-au adoptat 295 hotărâri), putem constata aproximativ același volum de lucru. Ca și în anii precedenți, hotărârile au vizat aspecte precum: organizarea concursurilor pentru admiterea în funcția de procuror, evaluarea, formarea continuă a procurorilor, promovarea procurorilor, luarea măsurilor pentru soluționarea sesizărilor primite de la justițiabili sau de la alte persoane privind pretinsa conduită necorespunzătoare a procurorilor; adoptarea regulamentelor și hotărârilor în condițiile Legii cu privire la Procuratură.

În anul precedent CSP a examinat 65 de hotărâri ale Colegiului disciplinar, din ele fiind validate 51 de hotărâri. A examinat 23 de contestații, din ele 9 – respinse, o contestație – admisă cu încheierea procedurii disciplinare și 13 – admise, cu modificarea hotărârii în sensul agravării pedepsei aplicate.

La fel, au fost examinate 87 de hotărâri – 1 atestare înainte de termen, 3 autorecuzări ale membrilor Colegiului de calificare, 33 despre organizarea concursurilor, 50 atestări. Toate au fost validate.

Referitor la hotărârile CSP, au fost contestate 10 hotărâri, dintre care 1 anulată, 5 contestații respinse, în patru cazuri nu există hotărâre definitivă, litigiile fiind remise la rejudecare.

Pe parcursul anului 2012 Consiliul a acordat o importanță sporită procesului de implementare a reformei în procuratură.

În acest context au fost aprobate :

- Regulamentul cu privire la evaluarea performanțelor profesionale ale procurorilor.
- Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de procuror în procuraturile teritoriale și specializate.
- Regulamentul privind procedura alegerii din rândul procurorilor a membrilor Consiliului Superior al Procurorilor, Colegiului de calificare și Colegiului disciplinar.

Întru executarea Legii privind aprobarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, consiliul, în comun cu Procuratura Generală, a elaborat și aprobat Programul de Dezvoltare Strategică al Procuraturii Republicii Moldova.

Documentul în cauză identifică nu numai rolul subdiviziunilor procuraturii, dar și al Consiliului Superior al Procurorilor, ținând cont de atribuțiile funcționale stabilite prin Legea cu privire la Procuratură pe segmentele - instruirea inițială și continuă, cariera, și disciplina procurorilor.

Instituirea organelor de autoadministrare a fost primul pas concret în reorganizarea procuraturii. Structura organizatorico-funcțională a consiliului și a colegiilor din subordine, prevăzută de Legea cu privire la Procuratură, nr.294 din 25.12.2008, este eficientă, dar imperfecțiunile și divergențele cadrului legislativ în general, lipsa unui buget autonom, a sediului și a personalului Aparatului CSP, nedelimitarea clară a funcțiilor dintre Procuratura Generală și Consiliul Superior al Procurorilor, deținerea de către una și aceeași persoană a unor funcții în cadrul CSP sau a colegiilor, cumulate cu alte funcții în Procuratură, asigurarea tehnico-materială insuficientă rezează punctele slabe, din care motiv rezultatele așteptate de societate nu sunt vizibile.

Suprapuneri de competențe pe partea de reformă a Procuraturii și lipsa consensului între factorii implicați în reforme târăgănează realizarea sarcinilor propuse.

Obiectivul de bază al programului de implementare a politicilor penale ale statului (conform PDS) este stabilirea criteriilor clare și procedurii obiective și transparente de selectare, numire și demitere a Procurorului General, detașarea din funcție a procurorilor aleși în calitate de membri al CSP, stabilirea criteriilor și procedurilor clare, transparente, obiective și bazate pe merit pentru selectarea, numirea, transferul și promovarea procurorilor în serviciu.

Astfel, la 11.09.2012, prin hotărârea consiliului nr.12-211/12, a fost aprobat **Regulamentul cu privire la evaluarea performanțelor profesionale ale procurorilor.** Potrivit Regulamentului, evaluarea performanțelor profesionale ale procurorilor are ca obiectiv stabilirea nivelului de competență profesională al acestora și vizează îmbunătățirea performanțelor profesionale, creșterea eficienței activității organelor Procuraturii, menținerea și consolidarea capacităților și a încrederii publice față de această instituție.

Pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de competență profesională și de performanță, procurorii sunt supuși unei evaluări privind:

- eficiența activității;
- calitatea activității;
- integritatea;
- obligația de formare profesională continuă.

Regulamentul stabilește în termeni foarte concreți indicatorii de evaluare a performanțelor profesionale, procedura de evaluare, fără a lăsa loc de interpretare.

Un moment important în procesul de implementare a reformei constituie selectarea candidaților pentru funcția de procuror. În acest sens a fost elaborat și aprobat **Regulamentul privind modul de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de procuror în procuraturile teritoriale și specializate.**

Obiectivul documentului este recrutarea cadrelor competente, modificarea sistemului motivațional (evaluarea obiectivă și promovarea acestora, asigurarea unor condiții bune de muncă și a garanțiilor adecvate).

Regulamentul în cauză stabilește:

- procedura de organizare și de desfășurare a concursului pentru selectarea candidaților la ocuparea funcțiilor de procuror în procuraturile teritoriale și cele specializate;

- atribuțiile factorilor implicați în procesul de organizare și de desfășurare a concursului.

Concursul se organizează și se desfășoară în baza principiilor - competiție deschisă, merit profesional, transparență.

Întru executarea art.129 alin.(5) din Legea cu privire la Procuratură, a fost elaborat și aprobat **Regulamentul privind procedura alegerii din rândul procurorilor a membrilor Consiliului Superior al Procurorilor, Colegiului de calificare și Colegiului disciplinar.**

Este un concept nou privind procedura alegerii membrilor în cadrul organelor de autoadministrare a procurorilor. Documentul expune clar, transparent și exact condițiile pentru convocarea Adunării generale a procurorilor, înaintarea candidaturii atât în consiliu cât și în colegiile (disciplinar și de calificare) instituite pe lângă consiliu; procedura votării, numărarea voturilor, validarea, precum și rezultatul alegerilor.

Stringența adoptării Regulamentului a fost dictată de intervenirea vacanței unui mandat de membru al Consiliului Superior al Procurorilor.

Potrivit art.130 din Legea cu privire la Procuratură, în caz de încetare a mandatului de membru al Consiliului Superior al Procurorilor, alegerea sau numirea unui nou membru se efectuează în termen de 30 de zile de la data vacanței.

Ținând cont că în anul 2013 expiră mandatul atât al Consiliului Superior al Procurorilor, cât și al colegiilor instituite pe lângă acesta (disciplinar și de calificare), că complexitatea procedurii cu privire la desfășurarea alegerilor, precum și că în componența actuală consiliul întrunește condițiile art.91 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură pentru a putea fi deliberativ, s-a hotărât a amâna demararea procedurii cu privire la alegerea unui membru din rândul procurorilor în componența Consiliului Superior al Procurorilor.

Luând în considerație faptul că la 30.12.13 expiră mandatul primului Consiliu Superior al Procurorilor, în anul curent urmează să fie organizate alegeri cu privire la desemnarea membrilor organelor de autoadministrare a procurorilor.

În acest context, obiectivul principal al consiliului este asigurarea desfășurării alegerilor libere, transparente, obiective.

II. MANAGAMENTUL RESURSELOR UMANE

Programului de Dezvoltare Strategică a Procuraturii prevede evaluarea necesităților de personal ale organelor procuraturii și de optimizare a numărului de procurori. Transformarea urmează să se concentreze asupra planificării strategice a resurselor umane, a raporturilor de muncă, a managementului performanței, a managementului salarizării, a relațiilor dintre angajați.

Lipsa Aparatului Consiliului Superior al Procurorilor și a structurilor organizatorice impune reexaminarea necesităților de personal ale Procuraturii Generale și alocarea numărului de personal, în scopul creării și instituționalizării Aparatului CSP. Aceasta presupune instituirea în cadrul CSP a inspecției procuraturii și a secției personal.

Consiliul susține obiectivul referitor la stabilirea mecanismului de finanțare a organelor Procuraturii, care ar trebui să fie adecvat, consecvent și durabil. Salarizarea procurorilor astăzi este neproportională riscului și responsabilității funcției și inechitabilă, comparativ cu alte funcții din sectorul public, garanții sociale neadecvate și declarative, fără careva mecanisme de aplicare în practică. Aceasta a și determinat fluctuația de cadre și exodul personalului calificat către sectorul privat.

Actualmente, managementul resurselor umane se realizează prin intermediul secției personal a Procuraturii Generale.

Pe parcursul anului 2012 au fost angajați 30 de procurori, dintre care 11 absolvenți ai INJ (promoția anului 2012) și 19 candidați la funcția de procuror în procuratură care întrunesc condițiile art.37 alin.(2) din Legea cu privire la Procuratură.

La fel, au fost eliberați din funcție în temeiul art.66 alin.(1) lit.b) din Legea cu privire la Procuratură – 42 de procurori, concediați în temeiul art.62 lit.g) din Lege - 2 procurori.

Conform prevederilor Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, întru perfecționarea proceselor de instruire profesională, Institutul Național al Justiției a modificat procesul de instruire profesională a procurorilor și judecătorilor, precum și a altor persoane care înfăptuiesc justiția, inclusiv prin implementarea instruirii la distanță.

Astfel, prin intermediul Institutului, în cooperare cu Programul european pentru formarea profesionalilor de drept în domeniul Drepturilor Omului (HELP) al Consiliului Europei, au fost organizate multiple activități de pregătire profesională prin intermediul acestei platforme, pentru buna reușită a cărora sunt necesare informațiile privind posedarea limbilor străine de circulație internațională de către participanții la aceste evenimente.

În baza solicitărilor Programului HELP, a fost elaborat un chestionar privind stabilirea nivelului de cunoaștere a limbilor străine, care a fost îndeplinit de către fiecare procuror și remis Institutului Național al Justiției.

În legătură cu aprobarea la ședința Consiliului INJ a Regulamentului cu privire la organizarea și desfășurarea stagiului de practică a audiențelor Institutului Național al Justiției care candidează la funcția de judecător și de procuror, audienții-candidați la funcția de procuror au fost repartizați la practică în procuraturile teritoriale. De asemenea au fost numiți și conducătorii de practică.

Formarea profesională continuă a procurorului constituie garanția independenței și imparțialității lui în exercitarea funcției. La formarea profesională continuă trebuie să se țină cont de dinamica procesului legislativ. Această formare constă mai ales în aprofundarea cunoașterii legislației interne, a actelor europene și internaționale la care Republica Moldova este parte, a jurisprudenței instanțelor de judecată naționale și internaționale.

Pe parcursul anului trecut, în colaborare cu INJ, au fost organizate 105 conferințe, mese rotunde, seminare cu participarea a 1192 de procurori.

III. ACTIVITATEA COLEGIULUI DE CALIFICARE.

În cel de-al treilea an de activitate, Colegiul de calificare a activat în aceeași componentă. Cazuri ce ar genera încetarea calității de membru al Colegiului de calificare, pe parcursul anului 2012, nu au fost identificate.

În perioada de raport, Colegiul de calificare a adoptat **125** de hotărâri (în anul 2011 - **112** hotărâri, iar în anul 2010 - **117** hotărâri).

Toate cele 13 ședințe au fost deliberative, fiind întrunit cvorumul necesar pentru desfășurarea acestora.

Desfășurarea examenelor de capacitate

În perioada de referință, Colegiul de calificare a desfășurat examene de capacitate în privința a **30** de candidați la funcția de procuror sau, după caz, care au optat pentru ocuparea unor funcții prin transfer, altele decât cele de conducere. În rezultat, au fost adoptate **21** de hotărâri, potrivit dispozitivelor cărora s-a dispus acceptarea a **28** de candidați la funcțiile solicitate și, respectiv, neacceptarea a **2** candidați. Neacceptarea candidaților a fost axată fie pe obținerea unor note mai mici decât 5 la una din probele scrise sau orală, fie la ambele.

Desfășurarea evaluărilor în cadrul concursurilor pentru ocuparea funcțiilor de conducere în organele procuraturii

Pe parcursul anului 2012, în temeiul hotărârilor Consiliului Superior al Procurorilor, Colegiul de calificare a evaluat cunoștințele teoretice și practice ale **29** de candidați la funcții de conducere în organele procuraturii.

În aspect statistic, activitatea Colegiului de calificare pe acest segment de activitate se prezintă conform datelor tabelii ce urmează:

№	Funcții scoase la concurs	№ de funcții scoase la concurs	№ de participanți la concurs	№ de Hotărâri adoptate
1	Procurori, șefi și adjuncți ai acestora în subdiviziunile Procuraturii Generale	-	-	-
2	Procurori, șefi ai procuraturilor teritoriale și specializate	7	18	7
3	Procurori, șefi-adjuncți ai procuraturilor teritoriale și specializate	4	9	4
4	Procurori, șefi și adjuncți ai acestora în secțiile procuraturilor teritoriale și specializate	1	2	1
5	TOTAL	12	29	12

Desfășurarea atestărilor ordinare

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-170/12 din 04.07.2012, a fost aprobat Planul de atestări ale procurorilor conform art.42 din Legea cu privire la Procuratură.

Colegiul de calificare și-a fixat drept prioritate desfășurarea procedurii de atestare a procurorilor cu un stagiul de peste 2 ani de la numirea în funcție.

În privința a 4 procurori nu a fost posibilă desfășurarea procedurii de atestare ordinară, pe motiv de acordare a concediului pentru îngrijirea copilului, fie eliberare din funcție din proprie inițiativă.

Astfel, pe parcursul anului 2012, au fost organizate 3 ședințe (12.10.2012, 02.11.2012 și 07.12.2012), în cadrul cărora au fost supuși procedurii de atestare 87 de procurori.

Dintre aceștia, în privința a 2 procurori a fost aplicat calificativul „neatestat”, fiindu-le recomandat să repete procedura de atestare în termen de 6 luni, după lichidarea neajunsurilor constatate în activitatea profesională.

Intensificarea desfășurării ședințelor de atestare ordinară a procurorilor este stabilită ca obiectiv prioritar pentru Colegiul de calificare și în anul 2013. În acest sens, a fost sesizată subdiviziunea specializată a Procuraturii Generale, în vederea elaborării listei procurorilor ce urmează a fi supuși procedurii de atestare ordinară în anul 2013, pentru a fi prezentată spre aprobare Consiliului Superior al Procurorilor.

Desfășurarea atestărilor înainte de termen

În ședința din 23.03.2012 Colegiul de calificare a realizat procedura de atestare înainte de termen a procurorului în procuratura sect.Rîșcani mun.Chișinău, Andrei Begu, conform art. 42 alin.(7), 101, 110 – 112 din Legea cu privire la Procuratură, dispozițiile Regulamentului privind atestarea procurorilor, aprobat prin Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor nr. 2-3d-19/11 din 01.02.2011 și nr. 12-3d-49/11 din 15.02.2011. Procedura de atestare extraordinară a fost inițiată în temeiul hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-3d-279/2011 din 13.12.11, potrivit căreia procurorul Begu a fost tras la răspundere disciplinară, fiindu-i aplicată pedeapsa disciplinară – „mustrarea aspră”, cu atestarea înainte de termen potrivit art. 42 alin.(7) din Legea cu privire la Procuratură.

Apreciind nivelul cunoștințelor teoretice și rezultatele activității, prin hotărârea nr.230 din 23.03.2012, Colegiul de calificare a aplicat în privința procurorului în procuratura sect. Rîșcani mun.Chișinău, Andrei Begu, calificativul – neatestat, cu înaintare Procurorului General a recomandării de concediere a dlui Begu, în legătură cu necorespunderea funcției deținute.

Hotărârea Colegiului de calificare nr.230 din 23.03.2012 a fost validată prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-105/12 din 24.04.2012.

La acțiunea lui A.Begu, legalitatea Hotărârilor Colegiului de calificare nr.230 din 23.03.2012 și a Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-105/12 din 24.04.2012 a fost verificată de către Curtea de Apel Chișinău, care la 30.10.2012 a decis respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind depusă tardiv. La moment litigiul se află pe rolul Curții Supreme de Justiție.

Contestarea hotărârilor Colegiului de calificare

Din cele 112 Hotărâri ale Colegiului de calificare adoptate în anul 2012, doar două au fost contestate Consiliului Superior al Procurorilor, din ele una fiind admisă, iar alta respinsă.

III. ACTIVITATEA COLEGIULUI DISCIPLINAR.

Activitatea Colegiului disciplinar este reglementată de Capitolul XV din Legea cu privire la Procuratură, precum și de Regulamentul cu privire la activitatea Colegiului disciplinar și răspunderea disciplinară a procurorilor, de Codul de etică al procurorului.

Potrivit actelor normative evocate, activitatea colegiului are drept scop asigurarea unui comportament ireproșabil al procurorilor, menit să contribuie la responsabilitatea acestora, să apere drepturile și libertățile fundamentale ale omului, interesele generale ale societății, ale statului, conformarea procurorilor la exigențele de conduită și etică, precum și promovarea imaginii Procuraturii în societate.

Pe parcursul anului 2012 Colegiul disciplinar s-a întrunit în 9 ședințe, în cadrul cărora au fost examinate 51 de proceduri disciplinare, fiind emise 65 de hotărâri.

Efectuând o comparație cu perioada anului 2011, observăm o ușoară scădere a indicilor menționați, în condițiile în care au fost convocate 12 ședințe, în cadrul cărora au fost examinate 66 de proceduri disciplinare, fiind emise 77 de hotărâri.

Referitor la aplicarea sancțiunilor disciplinare, pe parcursul anului 2012, colegiul a decis aplicarea următoarelor sancțiuni disciplinare: „mustrare aspră” – în privința a 3 procurori; „mustrare” – în privința a 18 procurori; „avertisment” - în privința a 11 procurori. Urmare a examinării unor abateri disciplinare grave, în 3 cazuri a fost dispusă concedierea din organele procuraturii, în comparație cu 4 aplicate în perioada anului 2011. Totodată, în 16 cazuri a fost dispusă încheierea procedurii disciplinare, pe motivul inoportunității aplicării sancțiunii disciplinare, colegiul limitându-se la examinarea în ședință a materialelor de procedură. Utilizarea acestei prerogative, similară aplicării principiului Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, potrivit căreia „constatarea unei violări constituie în sine o satisfacție echitabilă suficientă”, are ca efect prevenția cazurilor de sancționare a procurorilor. În 4 cazuri s-a dispus încheierea procedurii disciplinare, din lipsa temeiului de tragere la răspundere disciplinară, într-un singur caz a fost dispusă respingerea propunerii de aplicare a sancțiunii disciplinare cu încetarea procedurii.

În perioada de referință au fost examinate 9 propuneri privind stingerea înainte de termen a sancțiunii disciplinare, 7 fiind admise. În acest sens, membrii colegiului au stabilit că procurorul sancționat nu a comis o nouă abatere disciplinară, a dat dovadă de un comportament ireproșabil și de atitudine conștiincioasă față de îndeplinirea obligațiilor sale.

Menționăm că în activitatea sa colegiul nu s-a limitat numai la tragerea la răspundere disciplinară a procurorilor, în cazul nerespectării rigorilor legale, dar și la prevenția abaterilor disciplinare, astfel ca rolul procuraturii să fie în strictă conformitate cu normele legale existente într-o societate democratică.